

PRIJEDLOG IZMJENA I DOPUNA PRAVILA KORIŠTENJA SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA (UPR-18/2020)

- POPRATNI DOKUMENT

uz javno savjetovanje koje traje 15 dana i počinje danom 14. veljače 2020., a završit će najkasnije dan nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina koji je u proceduri donošenja ukoliko isti stupi na snagu poslije 29. veljače 2020.

Na temelju članka 92. stavka 3. Zakona o tržištu plina (Narodne novine, br. 18/18) i Odluke o davanju suglasnosti Hrvatske energetske regulatorne agencije Klasa: 310-34/18-06/64, Urbroj: 371-01/18-3 od 29. svibnja 2018. godine, tvrtka Podzemno skladišta plina d.o.o. donijela je Pravila korištenja sustava skladišta plina (NN 50/18) (dalje u tekstu: Pravila) koja su objavljena 1. lipnja 2018.

Vezano na započetu proceduru donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina (NN 18/18) (dalje: ZOTP) koja je na dnevnom redu 16. sjednice Hrvatskog sabora, te sadržaju predloženog članka 19. prijelaznih i završnih odredbi istoga, temeljem kojih operator sustava skladišta plina skladišne kapacitete raspoložive za potrebe javne usluge opskrbe krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo raspodjeljuje na način koji je dužan definirati Pravilima ista u tu svrhu treba izmijeniti i dopuniti.

Izmjenama i dopunama Pravila između ostalog definira se postupak proporcionalne raspodjele navedenih kapaciteta opskrbljivačima u obvezi javne usluge, (dalje: OOJU) za razdoblje od 1. travnja 2020. godine do 31. ožujka 2021. godine, način ustupanja prava ugovaranja usluge skladištenja opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu plina ili opskrbljivaču plinom ili trgovcu plinom od kojega nabavlja plin za opskrbu krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo koji koriste javnu uslugu opskrbe plinom i rokovi sklapanja ugovora o skladištenju.

Kako bi se pravodobno obavila raspodjela i ugovaranje skladišnih kapaciteta prije početka skladišne godine 2020. odnosno prije 01. travnja 2020. godine, temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina koji je u proceduri donošenja, potrebno je izmijeniti i dopuniti Pravila u koju svrhu se pokreće postupak petnaestodnevog javnog savjetovanja na prijedlog Izmjena i dopuna Pravila koje počinje danom 14. veljače 2020., a završit će najkasnije dan nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina ukoliko isti stupi na snagu poslije 29. veljače 2020.

Sadržaj Izmjena i dopuna Pravila između ostalog sadrži izmjene i dopune Pravila (NN 50/18) od 1. lipnja 2018. kako slijedi:

- **Poglavlje - IV. RAZVOJ, GRAĐENJE I ODRŽAVANJE SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA**

- ✓ Tekst članka 11. koji propisuje postupanje Operatora pri postupku prodaje plina, usklađen je s terminologijom i sadržajem članka 30. stavak 9. Zakona o tržištu plina koji definira dužnost Operatora da kod postupka nabave plina postupi na transparentan i ne diskriminirajući način uz poštivanje tržišnih principa. Radi osiguravanja uvjeta za promptno djelovanje u optimalnom vremenskom periodu, mijenja se stavak 6. na način da se natječaj objavljuje samo na internetskoj

stranici Operatora, a ne nužno i u javnom glasilu, kako je trenutno propisano. Stavci 5. i 6. sada glase:

- (5) *U slučaju prodaje plina, Operator raspoložive količine plina prodaje na transparentan i ne diskriminirajući način te na tržišnim principima.*
- (6) *Natječaj za prodaju plina Operator objavljuje na svojoj internetskoj stranici.*

- **Poglavlje - V. UPRAVLJANJE I NADZOR NAD SUSTAVOM SKLADIŠTA PLINA**

- ✓ U svrhu usklađivanja sa sadržajem članka 30. stavak 9. Zakona o tržištu plina i članka 11. stavak 6., iz istih, prethodno navedenih razloga za članak. 11. stavak 6. mijenja se i tekst članka 21. stavak 5. na način da sada glasi:
 - (5) *Natječaj za nabavu plina za namjene iz stavka 2. ovog članka Operator je dužan objaviti na svojoj internetskoj stranici.*

- **Poglavlje - VIII. REZERVACIJA I KORIŠTENJE KAPACITETA SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA**

- ✓ Kako bi se ugovaranje usluge skladištenja završilo prije roka za zakup transportnih kapaciteta, zakup usluge SBU-a ugovara se osam mjeseci prije početka korištenja usluge. U cilju smanjenja troškova vezanih za instrumente osiguranja plaćanja, do trenutka dostave instrumenata osiguranja plaćanja po Ugovoru o skladištenju, a navedenih u Potvrdi o ugovorenoj usluzi, Operator će zadržati instrument osiguranja plaćanja za ozbiljnost ponude čiji je iznos manji od iznosa sredstva osiguranja plaćanja po Ugovoru.

Vežano uz prethodno navedeno te način raspodjele SBU-a u kojemu prioritet imaju podnositelji zahtjeva koji uslugu ugovaraju na dulje vremensko razdoblje, te kako bi se u vezi s tim izbjegla moguća nesavjesna ponašanja vezana uz realizaciju ugovorene usluge, sredstvo osiguranja plaćanja za ozbiljnost ponude iznosi 10% vrijednosti ugovora. U određenom vremenskom razdoblju sredstvo osiguranja za ozbiljnost ponude zamjenjivati će ugovoreno sredstvo osiguranja plaćanja koje je većeg iznosa, pa više nije moguće primjenjivati dosadašnje limite. Najkasnije u roku od osam dana od dostave sredstva osiguranja plaćanja po Ugovoru, Korisniku će se vratiti sredstvo osiguranja plaćanja za ozbiljnost ponude.

Vežano uz prethodno navedeno, u članku 40. stavku 7. podstavci 5. i 6. mijenjaju se i glase:

- *dokaz o uplati novčanog pologa ili bankovnu garanciju za ozbiljnost ponude u iznosu od 10% vrijednosti usluge skladištenja iz dostavljenog zahtjeva, a koju će Operator vratiti podnositelju zahtjeva u roku od osam dana od dana zaprimanja sredstva osiguranja plaćanja definiranog u Potvrdi o ugovorenoj usluzi.*
- *iznimno od podstavka 5. ovog stavka, samo u slučaju prethodne pisane suglasnosti Operatora, podnositelj zahtjeva može dostaviti i običnu zadužnicu koju će Operator vratiti podnositelju u roku od osam dana od dana zaprimanja sredstva osiguranja plaćanja definiranog u Potvrdi o ugovorenoj usluzi.*
- U članku 49. stavak 7. mijenja se podstavak 10. i dodaje podstavak 11. u svrhu nedvosmislenog definiranja kojemu se Korisniku otvara izvanredna renominacija. Operator će izvanrednu renominaciju omogućiti svim Korisnicima ukoliko operator

transportnog sustava/povezani operator u pisanom nalogu za otvaranje izvanredne renominacije ne specificira pojedinačne Korisnike.

Podstavci 10. i 11. sada glase:

- *tijekom plinskog dana D moguće su i izvanredne renominacije u razdoblju između 22:00 i 03:00 sata, ukoliko su ispunjeni uvjeti definirani ovim Pravilima, a koje se odobravaju svim Korisnicima, osim u slučaju kada operator transportnog sustava/povezani operator odredi Korisnike kojima Operator treba odobriti izvanrednu renominaciju;*
- *zatvaranje izvanrednog renominacijskog razdoblja bit će najdulje 30 minuta nakon otvaranja;*

• **Poglavlje – XV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**

✓ U prijelaznim i završnim odredbama Pravila, definira se:

- način ustupanja prava ugovaranja usluge skladištenja opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu plina ili opskrbljivaču plinom ili trgovcu plinom od kojega nabavlja plin za opskrbu krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo koji koriste javnu uslugu opskrbe plinom,
- trajanje i rokovi sklapanja ugovora o skladištenju,
- stavljanje na tržište dodijeljenih skladišnih kapaciteta koje u propisanom roku nije ugovorio OOJU niti opskrbljivač na veleprodajnom tržištu plina ili opskrbljivaču plinom ili trgovcu plinom od kojega nabavlja plin za opskrbu krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo kojemu je OOJU Izjavom ustupio pravo sklapanja Ugovora o skladištenju za razdoblje od 1. travnja 2020. godine do 31. ožujka 2021. godine,
- postupak proporcionalne raspodjele skladišnih kapaciteta raspoloživih za potrebe javne usluge opskrbe krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo za razdoblje od 1. travnja 2020. godine do 31. ožujka 2021. godine obavlja se na način da se prvo odredi udio svakog OOJU-a u ukupnim količinama zimske potrošnje plina svih OOJU-a prema zaprimljenim podacima temeljem članka 19. stavka 2. ZOTP-a. Prema udjelu u potrošnji svakom OOJU-u se proporcionalno dodjeljuje dio raspoloživog radnog volumena koji će se ugovarati putem zakupa usluge SBU-a.
- rokovi i razdoblje za zakup raspoloživih SBU-a u razdoblju od 01. travnja 2021. koji će se ugovarati 2020.

Tekst članka 73., 74. i 75. prijelaznih i završnih odredbi Pravila glase:

Članak 73.

- (1) Operator sustava skladišta plina temeljem članka 19. Zakona o izmjenama i dopunama zakona o tržištu plina dužan je sukladno podacima o potrošnji plina iz članka 19. stavka 2. istog zakona raspodijeliti skladišne kapacitete raspoložive za potrebe javne usluge opskrbe plinom u razdoblju od 1. travnja 2020. do 31. ožujka 2021.*
- (2) Za dodijeljene skladišne kapacitete iz stavka 1. ovog članka, Operator će sklopiti Ugovor o skladištenju plina s opskrbljivačem u obvezi javne usluge.*
- (3) Temeljem članka 19. stavka 4. Zakona o izmjenama i dopunama zakona o tržištu plina, opskrbljivač u obvezi javne usluge svoje pravo zakupa skladišnih kapaciteta može potpisano i ovjerenom Izjavom ustupiti opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu plina ili opskrbljivaču plinom*

ili trgovcu plinom od kojega nabavlja plin za opskrbu krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo koji koriste javnu uslugu opskrbe plinom.

- (4) Izjavu iz stavka 3. ovog članka potpisuju opskrbljivač u obvezi javne usluge, Operator i opskrbljivač na veleprodajnom tržištu plina ili opskrbljivač plinom ili trgovac plinom.
- (5) U slučaju ugovaranja usluge skladištenja temeljem ustupljenog prava zakupa, opskrbljivač na veleprodajnom tržištu plina ili opskrbljivač plinom ili trgovac plinom će Operatoru najmanje tri dana prije isteka roka iz članka 19. stavka 4. Zakona o izmjenama i dopunama zakona o tržištu plina dostaviti zahtjev za sklapanjem Ugovora o skladištenju plina kojemu će priložiti po jedan izvornik svih Izjava koje je potpisao u svojstvu stjecatelja prava ugovaranja.
- (6) Ugovaratelj usluge skladištenja koji sklapa Ugovor o skladištenju plina za kapacitete dodijeljene opskrbljivaču u obvezi javne usluge temeljem rezultata raspodjele iz stavka 1. ovog članka dužan je iste zakupiti u cijelosti.
- (7) Ugovor o skladištenju plina za potrebe javne usluge opskrbe plinom iz stavka 2. ovog članka sklapa se na godinu dana i to za razdoblje od 1. travnja 2020. do 31. ožujka 2021.
- (8) U slučaju da ugovaratelj usluge skladištenja ne dostavi sredstva osiguranja plaćanja navedena u Potvrdi o ugovorenoj usluzi zakupa standardnog paketa skladišnog kapaciteta (dalje: Potvrda SBU) do roka kojega pri dostavi Potvrde SBU-a odredi Operator, Operator će predmetne skladišne kapacitete ponuditi na tržištu.

Način raspodjele SBU-a za potrebe javne usluge opskrbe

Članak 74.

- (1) Temeljem radnog volumena raspoloživog za potrebe javne usluge opskrbe u razdoblju od 1. travnja 2020. do 31. ožujka 2021., Operator će raspoloživi broj SBU-a raspodijeliti opskrbljivačima u obvezi javne usluge na proporcionalnom principu, a temeljem podataka dostavljenih od strane operatora transportnog sustava, sukladno članku 19. stavku 2. Zakona (dalje: zimska potrošnja) na način da se:
 - utvrdi udio prosječne petogodišnje zimske potrošnje svakog opskrbljivača u obvezi javne usluge u ukupnoj prosječnoj petogodišnjoj zimskoj potrošnji svih opskrbljivača u obvezi javne usluge;
 - temeljem udjela iz podstavka 1. ovog stavka zaokruženog na osam decimalnih mjesta svakom opskrbljivaču u obvezi javne usluge dodijeli pripadajući iznos radnog volumena iz stavka 1. ovog članka;
 - temeljem pripadajućeg iznosa radnog volumena iz podstavka 2. ovog stavka izraženog u kWh izračuna broj SBU-a na način da se dodijeljeni radni volumen podijeli sa količinom od 50.000.000 kWh;
 - U slučaju da broj SBU-a iz podstavka 3. ovog stavka nije cijeli broj, opskrbljivaču u obvezi javne usluge će se temeljem decimalnog ostatka zaokruženog na šest decimalnih mjesta dodijeliti alikvotni dio SBU-a odnosno radnog volumena s pripadajućim kapacitetom utiskivanja i pripadajućim kapacitetom povlačenja.

Članak 75.

Iznimno od odredbi članka 29. i članka 40. Pravila, za ugovaranje skladišnih kapaciteta u 2020. godini za razdoblje koje započinje od 1. travnja 2021., Operator će na svojoj internetskoj stranici objaviti raspoloživi broj SBU-a, rok na koji se nudi usluga zakupa raspoloživih SBU-a, rok zaprimanja zahtjeva za rezervaciju SBU-a, te rok za dostavljanje obavijesti o broju dodijeljenih SBU-a temeljem pristiglih zahtjeva.

- **INSTRUMENTI OSIGURANJA PLAĆANJA**

PRILOG 1 - OPĆI UVJETI KORIŠTENJA SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA

- ✓ U članku 9. redefinirani su iznosi sredstava osiguranja plaćanja na način da ih Operator sukladno bonitetu korisnika može odrediti i u nižim iznosima nego što je to do sada bilo propisano. Nadalje, rok za dostavu novog sredstava osiguranja je najkasnije 10 (deset) dana prije isteka roka važenja sredstva osiguranja plaćanja, umjesto dosadašnja 3 (tri) dana budući da tako kratak rok dovodi u pitanje prisilnu naplatu u slučaju ne postupanja Korisnika po obvezi dostave zamjenskog sredstva osiguranja plaćanja.

Vežano uz činjenicu višegodišnjih ugovora gdje može doći do promjene boniteta Korisnika, koja bi utjecala na promjenu vrste i iznosa sredstva osiguranja plaćanja, u članku 9. dodaje se stavak 16. koji glasi:

„Korisnik je obvezan za cijelo vrijeme trajanja Ugovora na zahtjev Operatora, a u svrhu procjene boniteta, dostaviti zatražena financijska izvješća.“

PRILOG 2 - POSTUPAK RASPODJELE STANDARDNIH PAKETA SKLADIŠNOG KAPACITETA

U slučaju da svi Podnositelji imaju iste uvjete a broj SBU-a je manji od broja Podnositelja, te nije moguće svima dodijeliti po jedan SBU, isti se neće dodijeliti niti jednom od Podnositelja (članak 2. stavak 3.). Kriterij za dodjelu SBU-a u tom slučaju je rok zaprimanja zahtjeva (datum i vrijeme predaje preporučene pošiljke na poštu). Utvrđivanje roka zaprimanja potrebno je jednoznačno definirati Pravilima, pa se člankom 1. stavkom 2. i 3. ovog Priloga propisuje da je dostava zahtjeva moguća isključivo preporučenom pošiljkom, a kako bi se izbjegle potencijalne poteškoće utvrđivanja trenutka zaprimanja zahtjeva.

- (2) *Zahtjev se Operatoru dostavlja isključivo preporučenom pošiljkom, pri čemu se smatra da je Operator Zahtjev zaprimio u trenutku predaje istoga pošti.*
- (3) *Operator će odbaciti Zahtjeve uz koje Podnositelji nisu dostavili priloge iz članka 40. stavka 7. Pravila korištenja sustava skladišta plina kao i one koji nisu dostavljeni u skladu sa stavkom 2. ovoga članka.*

Zagreb, 14.02.2020.